

Reaktioner på inddragelsen i fase 1

På baggrund af de kommentarer og indmeldinger, der er kommet i fase 1, har vi i fakultetsledelsen udarbejdet dette notat, som giver en sammenfatning af de tendenser, som ses i indmeldingerne i fase 1, samt de overvejelser og refleksioner, som de har givet anledning til i fakultetsledelsen. Papiret skal læses som forbindelsen mellem de input, som inddragelsesfasen har bidraget med, og den reviderede helhedsplan. Målet med denne opdeling er, at vi i fakultetsledelsen på denne måde kan fokusere helhedsplanen 2.0 på de konkrete fremadrettede forslag.

Vi er i fakultetsledelsen virkelig glade for de mange bidrag. Vi vil gerne kvittere for den store indsats, der er ydet med at udforme bemærkningerne. De vidner om et fakultet med et meget stærkt engagement i udviklingen af fremtidens uddannelseslandskab. I fakultetsledelsen bemærker vi, at der ud over de mange gode indspil til det videre arbejde med helhedsplanen også beskrives et stort antal eksempler på, at fakultetet som helhed har et uddannelseslandskab af meget høj kvalitet.

Indledningsvis vil vi i fakultetsledelsen gerne understrege, at vi er enige i de mange kommentarer, der påpeger, at det virkelig er ærgerligt og uforståeligt, at vi bliver underlagt reformer, der fremtvinger nødvendigheden af at beskære fakultetets uddannelsesportefølje. Trods mange behjertede forsøg på at påvirke det politiske system i de forgangne to år, må vi sande, at den politiske vilje har været stålsat på at forringe vilkårene for universiteterne. Omlægninger, dimensionering og de deraf følgende økonomiske og størrelsesmæssige tommeskruer er imidlertid besluttet i Folketinget af en forligskreds, der tæller flere partier end regeringen, og vi kommer derfor ikke uden om, at vi skal finde løsninger.

Vi forstår til fulde ønsket om at opretholde alle de fantastiske fagligheder, vi har. Isoleret set er der et væld af gode grunde til at opretholde hver enkelt uddannelse, men set fra et fakultetsperspektiv er det netop det, der ikke kan lade sig gøre på grund af de fremtidige rammevilkår.

1. Helhedsplanens principper

Der er blandt bidragsyderne en overordnet forståelse for nødvendigheden af omlægninger og ændringer. Der ser også ud til at være en grundlæggende accept af de principper, vi i fakultetsledelsen har foreslået at lægge til grund for omlægningsarbejdet. Enigheden er dog ikke til stede, når det kommer til udmøntning af disse omlægninger

og ændringer. Det bemærkes bl.a., at principperne kan læses, som om humaniora bedre kan undværes end andre fagligheder.

Der udtrykkes et ønske om et princip, som gør det muligt at nyudvikle uddannelser, og som ikke lægger det nuværende uddannelseslandskab til grund for udviklingsarbejdet. Det fremhæves, at man kunne lægge tidligere positive reformerfaringer til grund.

Omvendt er der i bidragene en bekymring for at miste genkendelighed og dyb faglighed i de foreslåede nye og sammenlagte uddannelser.

Den særlige situation for DPU, hvor hoveddelen af uddannelsesporteføljen består af kandidatuddannelser uden underliggende bacheloruddannelser og deraf følgende anderledes rekrutteringsgrundlag, angives som argument for ikke at fordele omlægningerne forholdsmæssigt mellem institutterne.

Fra fagmiljøer med små uddannelser gives der udtryk for behovet for en bred fortolkning af bæredygtighed. Der oplystes forskellige argumenter. Fx gøres der opmærksom på, at bestemte holdstørrelser ikke bør fungere som en proxy for velfungerende studiemiljø, og at små miljøer kan give et mere sammentømret fællesskab. Nogle argumenterer for, at samfundet ikke har råd til at miste kandidater fra de små fagområder. Andre fremhæver, at bredere uddannelse risikerer at miste den dybe enkeltfaglighed. Der gøres også opmærksom på, at fagligheder kan bidrage på andre måder end gennem direkte jobmuligheder, og at man også bør forholde sig til kulturel bæredygtighed.

Endelig efterlyses det, at helhedsplanens principper anerkender de engelsksprogede uddannelsers værdi for Arts.

Fakultetsledelsens overvejelser

Vi bemærker i fakultetsledelsen den generelle opbakning til principperne for omlægningen, men vi noterer os samtidig, at de bliver fortolket temmelig forskelligt. Vi anerkender også, at der er forskelle i institutternes portefølje, som kunne tilsige, at man lagde en mindre omlægning på DPU. En ændring af vores princip om at fordele byrderne proportionalt ville imidlertid betyde, at både dimensionering og omlægning (og dermed hele kandidatreformen) primært ville ramme to af fakultetets tre institutter, fordi DPU har en meget lille bachelorportefølje. Da vi i fakultetsledelsen lægger vægt på også at fastholde et retfærdighedsprincip, finder vi ikke, at en sådan forskydning af byrderne ville være berettiget.

Selvom vi anerkender, at der gives gode samfundsmæssige grunde til at opretholde små uddannelser, mener vi i fakultetsledelsen ikke, at vi kan friholde små uddannelser fra dimensionering og omlægning. Gjorde vi det, ville det blive endnu vanskeligere at nå i mål med den opgave, vi er blevet pålagt, og vi ville gøre det endnu vanskeligere at skabe et bæredygtigt fakultet samlet set. Helhedsplanen skal ses som udtryk for fakultetsledelsens bestræbelse på at fremtidssikre fakultetet, og hvis vi undlod at anlægge

en helhedsbetragtning, ville vi risikere at skulle skære yderligere igen og igen i de kommende år.

Der gemmer sig ingen udtalt kritik i denne tilgang. Vi anerkender fx, at man også kan skabe et godt studiemiljø på små uddannelser, ligesom vi i fakultetsledelsen er helt enige med de mange indlæg, der påpeger, at samfundet burde have råd til at opretholde disse vigtige fag. Men eftersom den politiske vilje ser ud til at mangle, er vi optaget af i videst muligt omfang at sikre vidensområderne en plads i større uddannelsesmæssige helheder.

Der er i indmeldingerne en del argumenter om, at der er risici forbundet med at skabe brede uddannelser. I fakultetsledelsen anser vi det for en rimelig advarsel. Udfordringen er imidlertid, at der også er risici forbundet med *ikke* at skabe større uddannelsenheder. En del af bestræbelsen bag udspillet til en helhedsplan var at undgå for mange lukninger af uddannelser og dermed fagmiljøer. Risikoen ved at opretholde flere indgange (fx på sprogområdet og det æstetiske område) er, at man risikerer, at enkeltuddannelser gradvis bliver subkritiske pga. vigende søgning og derfor må lukkes på et senere tidspunkt. I anerkendelse af indmeldingerne vægter vi disse risici lidt anderledes i næste version af helhedsplanen, men det er vigtigt at understrege, at risikoen ved denne forskydning er til stede.

Generelt er der store forskelle på indmeldingerne – fx er der nogle, som ønsker større fokus på monofaglighed, mens andre ønsker sig større tværfaglighed. Vi forstår argumentationen for begge dele, men det er ikke simpelt at imødekomme begge ønsker. Vi har dog noteret behovet for at kunne udvikle tværfaglige uddannelsessamarbejder – også på tværs af institutter. Flere indmeldinger indeholder virkelig gode forslag til nye undervisningsemner. Fx kan vi se gode takter i forslaget om at gøre noget med kulturarvsstudier på tværs af fakultetet. Desværre går den samlede bestræbelse ud på at reducere antallet af uddannelser og kurser, så vi håber, at de gode ideer kan indtænkes i de forskellige uddannelsesudviklinger, for vi har ikke mulighed for at oprette en række nye uddannelser og kurser, medmindre de erstatter eksisterende.

Der er ingen tvivl om, at de engelsksprogede uddannelsespladser også har stor værdi for Arts, og i fakultetsledelsen ville vi gerne udbyde flere engelsksprogede uddannelser, hvis vi fik lov. Vi vil også gerne arbejde for at hente flere oversøiske studerende til fakultetet. Blot skal det tilføjes, at et væsentligt politisk krav mht. internationale studerende i dag er, at dimittenderne fra vores uddannelser hurtigt får arbejde i Danmark. Vi synes ikke i fakultetsledelsen, at dette entydige fokus på arbejdsmarkedet i Danmark er et særlig fornuftigt krav, men vi må ikke desto mindre indrette os efter det. For hver af de engelsksprogede uddannelser, vi har, skal vi tale med fagmiljøerne om, hvordan vi bedst imødekommer dette krav.

2. Placering af bachelordimensioneringen

Kun et mindre antal bidrag i fase 1 har kommenteret direkte på den foreslåede placering af bachelordimensioneringen.

Det bliver bemærket, at dimensionering rammer små uddannelser hårdt, og at der er forskel på, hvor hårdt dimensionering rammer. Konkret foreslås det, at uddannelser med færre end 30 studerende friholdes for dimensionering, og at den proportionale tilgang til fordelingen af reduktionen opgives.

Fakultetsledelsens overvejelser

I fakultetsledelsen noterer vi os den grundlæggende opbakning til placeringen af dimensioneringen og forstår samtidig den frustration, der luftes. Også vi havde meget gerne været foruden endnu en stor reduktion af vores optag. Givet at den er politisk bestemt, kan vi imidlertid ikke gøre andet end at placere den så klogt som muligt. Hvis vi imødekom ønsker om at undtage visse uddannelser fra dimensionering og lægge yderligere dimensionering på de store fag, ville vi svække fakultetet samlet set og faktisk gøre det endnu vanskeligere at fastholde mindre fag.

Placeringen af dimensionering indgår endvidere som element i den helhedsvurdering af, hvordan vi bedst tackler det samlede sæt af udfordringer. Fx har vi taget bestik af søgemønstrene og bestræbt os på at sikre, at vi ikke mister pladser, fordi vi placerer dem, hvor der allerede nu er mindre søgning. Ligeledes indgår placeringen af reduktionerne i overvejelserne over, hvilke uddannelser der skal forkortes, så vi samlet set fordeler byrderne så rimeligt som muligt.

3. Omlægning af kandidatuddannelserne 120/75 ECTS og mulighed for ph.d.

Adgangen til ph.d.-uddannelse angives hyppigt som argument mod omlæggelse til 75 ECTS. Ligeledes markeres det, at uddannelser med lav dimittendledighed ikke bør omlægges til 75 ECTS, da de netop har den lave ledighed, fordi de har plads til erhvervsrettede elementer. Modsat siger andre, at deres uddannelse ikke kan omlægges til 75 ECTS, fordi den har problemer med dimittendledighed og derfor har brug for ECTS-plads til at skabe dyb faglighed.

Andre argumenter mod 75 ECTS-uddannelser er manglende rum til internationalisering, inkompatibilitet i internationale sammenhænge og større pres på de studerende i form af mere undervisning og risiko for national konkurrence, hvis uddannelser får en anden længde på et andet universitet.

Der er endelig blandt bidragyderne en stor bekymring for etablering af et A- og et B-hold internt i Danmark og for, at 75 ECTS-uddannelser vil stå ringere i konkurrencen om studerende internationalt – ikke mindst fordi sådanne uddannelser ikke er compliant i forhold til Bologna-konventionerne. Det foreslås i den sammenhæng, at man

undlader at forkorte engelsksprogede uddannelser, da disse kan tiltrække selvbetalere, og da det kan forringe Arts' mulighed for at konkurrere internationalt.

Fakultetsledelsens overvejelser

I den politiske proces, der gik forud for kandidatreformen, fremhævede vi i fakultetsledelsen så tydeligt som muligt (og i så mange sammenhænge som muligt) vigtigheden af, at alle fag skulle have mulighed for at reproducere sig selv via ph.d.-forløb. Vi anerkender således fuldstændig udfordringen og er ærgerlige over, at der endnu ikke er en klar løsning på problemet. I forbindelse med den særlige opgave mht. omlægningen, som vi omtaler andetsteds, er det i det mindste klart angivet fra Danske Universiteter, at vi kan regne med, at der findes en løsning på nationalt plan.

Som argument mod omlægning af bestemte uddannelser er henvisningen til behovet for et ph.d.-spor imidlertid ikke så overbevisende, fordi det gælder for alle uddannelser. Så vidt vi kan se, gælder det faktisk for alle de fremkomne argumenter mod at forkorte, at de er globale, dvs. gældende for enhver uddannelse. Beslutningen om placering af de krævede 75 ECTS-pladser må derfor grundlæggende bestå i en helhedsvurdering, der til dels beror på det nationale puslespil med koordinering af omlægningerne og derudover inddrager placeringen af dimensioneringen, samt hvor omfattende kravene til de respektive uddannelsesudviklinger er.

Mht. den nationale konkurrencesituation anser vi det for vigtigt at gøre sig klart, at vores søsterfakulteter står i en tilsvarende situation, hvor de også underlægges nye rammevilkår. Som os skal de både reducere og omlægge kandidatuddannelser, så der vil ikke stå et stort antal ledige pladser til rådighed for at AU-studerende kan flytte til andre universiteter, fordi søsterfakulteternes egne retskravsstuderende har fortrinsret til deres pladser. Samlet set anser vi det i fakultetsledelsen for sandsynligt, at de studerendes mobilitet *de facto* vil blive begrænset. Det er formentlig en lige så kedelig konsekvens af kandidatreformen som risikoen for at skabe et A- og et B-hold, selvom det har fået meget mindre opmærksomhed.

Den manglende overholdelse af Bologna-konventionerne er vi også kede af, men vi anser det ikke desto mindre for at være meget vigtigt, at vi efter landingen af en beslutning om det nye uddannelseslandskab lægger os i selen for at udvikle fremragende "75 ECTS"-uddannelser, som vi kan være stolte af at tilbyde de studerende. Det er også den bedste måde, hvorpå vi kan modarbejde risikoen for at skabe et A- og et B-hold.

I fakultetsledelsen ser vi to grunde til at inddrage de internationale uddannelser i overvejelserne over, hvilke uddannelser der skal omlægges. Dels opfatter vi det som vores opgave at finde en samlet løsning af udfordringen for fakultetet som helhed – en løsning, der som tidligere anført er stærkt påvirket af kravet om national koordinering. Ligesom andre uddannelser ikke kan forvente at være fredet på forhånd, kan vi ikke forlods tage de internationale uddannelser ud af ligningen.

Dels er vi ikke overbevist om, at en omlægning til etårige uddannelser faktisk vil forringe konkurrenceevnen. Vi noterer os, at 1-årige masteruddannelser er meget velkendte i andre lande, og at det derfor muligvis kan være lettere for internationale studerende at forpligte sig på en kortere uddannelse i Danmark, fordi sådanne uddannelser er mindre omkostningstunge for dem. Ikke mindst kan det vise sig lettere at rekruttere udenlandske selvbetalere til de korte kandidatuddannelser.

Der kan bestemt være noget om, at en 2-årig kandidatuddannelse giver bedre mulighed for, at de internationale studerende i højere grad får fodfæste på det danske arbejdsmarked, bl.a. fordi de kan tage et projektorienteret forløb. Skal vi fastholde kandidaterne på det danske arbejdsmarked, fordres det dog nok, at det projektorienterede forløb tages i Danmark, så den studerende kan etablere et dansk netværk, og det er ikke nødvendigvis tilfældet i dag.

Hvad enten de internationale uddannelser ender med at blive lange eller korte, bliver det afgørende, at vi skal arbejde på at finde ud af, hvordan vi bedst udvikler den konkrete uddannelse og udnytter det antal engelsksprogede pladser, vi har lov til at oprettholde.

4. Aftagere og arbejdsmarked

Der gives udtryk for, at helhedsplanen tager for meget hensyn til arbejdsmarkedet, aftagerinteresser og uddannelsernes erhvervsrettethed. Omvendt udtales der kritik af, at fakultetsledelsen ikke har talt med aftagerne før lanceringen af forslaget om et forandret uddannelseslandskab.

Fra flere sider opfordres der til at sikre en bevarelse af de projektorienterede forløb og erhvervsspecialer som en stærk brobygning til arbejdsmarkedet. Der er i den forbindelse en opmærksomhed på, hvordan man kan håndtere erhvervsrettede elementer i en erhvervskandidatuddannelse, hvis omlægningen til denne slags uddannelser håndteres ved at tildele et bestemt antal pladser på uddannelser, der som udgangspunkt er tilrettelagt som 120 ECTS.

Fakultetsledelsens overvejelser

Ansvarliggørelsen af universitetsuddannelserne med hensyn til at sikre en hurtigere overgang til arbejdsmarkedet er ikke noget, der først er kommet ind i ligningen med kandidatreformen. Man skal mindst tilbage til de politiske drøftelser, der lå til grund for den ledighedsbaserede dimensionering i 2014. I fakultetsledelsen vil vi gerne benytte lejligheden til at kvittere for det meget store arbejde med arbejdsmarkedstilknytningen, som er blevet leveret fra alle fagmiljøers side.

Vi må imidlertid konstatere, at vi endnu ikke er i mål med dette arbejde, eftersom vores dimittendledighedsprocenter stadig ligger til grund for politiske beslutninger og endnu engang i forbindelse med kandidatreformen er baggrunden for, at det humani-

stiske område bliver ramt så hårdt af dimensionering. At få et job er ikke det eneste formål med at tage en uddannelse på Arts, men både af hensyn til de studerendes muligheder for at komme i job og mhp. ikke at stå for skud i samtlige reformer, gør vi bedst i fortsat at arbejde med arbejdsmarkedstilknytningen.

Pga. tidspres har vi ikke mulighed for at lave nye markedsundersøgelser som led i udviklingen af helhedsplanen, men vi ønsker i fakultetsledelsen at anvende de mange ressourcer, som allerede findes i form af diverse rapporter, input fra aftagerpaneler, aftagerfora og bidrag fra eksterne eksperter fra uddannelsesevalueringerne. Vi vil gøre, hvad vi kan, for at gøre indsigter herfra tilgængelige for de grupper, der skal arbejde med at udvikle uddannelser. Desuden planlægger vi på fakultetsniveau en proces for at kunne tale med arbejdsmarkedets parter om, hvordan vi konkret kan tilrettelægge erhvervskandidatuddannelser. Dette skal dog i et vist omfang koordineres på AU-niveau.

Mht. spørgsmålet om, hvordan man får en ordinær kandidatuddannelse på 120 ECTS og en erhvervskandidatuddannelse til at spille sammen, vil vi i fakultetsledelsen gerne understrege, at vi forstår bekymringen. Det er faktisk en af grundene til, at vi er lidt skeptiske over, hvorvidt vi kan få sådanne uddannelsespladser til at virke. Ud over, at vi skal have fremskaffet forpligtende aftaler med eksterne partnere om at ansætte et antal studerende i 25 timer om ugen i fire år, skal vi nemlig sikre os, at vores fuldtidsstudier kan tages på deltid, og det kan vise sig at have negative konsekvenser for tilrettelæggelsen af fuldtidsstudier, fordi de fx skal deles op i moduler af 15 ECTS. Vi forestiller os, at disse bekymringer skal indgå i drøftelserne af mulighederne for at lave erhvervskandidatuddannelser i fase 2 af inddragelsesprocessen.

5. Sprogområdet

Der er mange kommentarer vedrører sprogområdet. De knytter sig fortrinsvis til de konkrete sammenlægningsforslag og vil blive behandlet i de institutvise kommentarer nedenfor. Kommentarerne rummer dog også visse generelle pointer.

Det gælder bekymringen for den internationale konkurrencesituation, der anføres som argument mod at fjerne sprogkomponenten i områdestudier, og henvisningen til ønsket om at fastholde fakultetets "comprehensiveness", der benyttes som et argument for bevarelsen af de mindre sprog.

Det gælder også forslaget om at etablere et sprogcenter, som kan udbyde sprog til studerende på ikke-sproglige studier og derved gøre sprogundervisning mere bæredygtig.

Fakultetsledelsens overvejelser

Det er vigtigt for os i fakultetsledelsen at slå fast, at vi deler den store bekymring på sproguddannelsernes vegne, og det er en af grundene til, at vi i foråret igangsatte et udvalgsarbejde mhp. fremtidens sproguddannelser. Dette udvalg kommer med en af-rapportering inden for de næste måneder, men det er allerede tydeligt i udvalgets ar-

bejde, at sproguddannelsernes udfordringer er et generelt internationalt problem, og at der ikke er nogen enkel løsning.

Vi har løbende gjort politikerne opmærksom på problemerne, og vi arbejder ihærdigt på at få udløst flere midler til sprogområdet, fx i form af en videreførelse af de ekstra midler, vi fik til at forøge sprogkompetencerne på sproguddannelserne og give tillægs-kompetencer til ikke-sprogstuderende. Imidlertid må vi konstatere, at det er et vanskeligt stykke politisk arbejde. Vi må derfor også søge løsninger, som vi selv kan stå for, selvom det ikke kan undgå at koste på den internationale sammenlignelighed og ønsket om at fastholde en lige så bred fagpallet som den, vi har i dag.

I fakultetsledelsen har vi noteret os ønsket om et sprogcenter, og vi ser frem til drøfte mulighederne i forbindelse med alle de involverede fagmiljøers arbejde med at skabe fremtidens sproguddannelser.

6. Gymnasiesektoren

Der bliver udtrykt bekymring over udmeldingen om, at fakultetet ikke alle steder skal lade uddannelsesudviklingen være styret af de faglige mindstekrav. Bekymringen går ikke mindst på, at det kan være skadeligt for de studerendes mulighed for at opnå beskæftigelse, ligesom det kan vise sig at forringe AU's mulighed for at tiltrække studerende. Der peges også på, at AU har en forpligtelse til at sikre udbuddet af gymnasielærere vest for Storebælt.

Nogle ser en øget risiko for, at en manglende overholdelse af de faglige mindstekrav kan føre til en højere grad af monofaglighed, hvilket anses for at være skadeligt for beskæftigelsesmulighederne, og endelig nævnes udbuddet af gymnasielærere vest for Storebælt også som et argument for fastholdelsen af muligheden for to-faglig kandidat med overholdelse af de faglige mindstekrav.

Fakultetsledelsens overvejelser

I fakultetsledelsen finder vi det vigtigt at understrege, at der ikke er tale om en generel uvillighed mod de faglige mindstekrav. Det er stadig ambitionen, at man skal kunne tage en to-faglig kandidatuddannelse, men der er visse af fakultetets fagligheder, hvor kun ganske få ender med at få arbejde som gymnasielærere. I disse tilfælde bør vi overveje, om det er bedre for den faglige udvikling at satse på at uddanne til andre hjørner af samfundet og dermed forbedre kandidaternes muligheder for at komme hurtigt i arbejde. Vi antager, at det bedste, vi kan gøre for at opretholde tiltrækningskraften til vores uddannelser, vil være, at vi faktisk får sænket dimittendledigheden.

Vi anerkender således, at det er vigtigt, at så mange uddannelser som muligt lever op til de faglige mindstekrav. Vi ønsker så vidt muligt at leve op til opgaven med at uddanne gymnasielærere vest for Storebælt. Som det fremgår af den justering af helhedsplanen, vi har fremlagt, forsøger vi derfor at finde løsninger, der muliggør fastholdel-

sen af lidt flere muligheder. Imidlertid er vi i fakultetsledelsen stadig af den overbevisning, at vi skal se på undervisningsarbejdsmarkedet i et bredere perspektiv – noget der også understreges af regeringens foreslåede reform af ungdomsuddannelserne – og på baggrund af de forringede betingelser for at opretholde vores nuværende udbud bliver vi nødt til at anlægge en helhedsbetragtning på hvor meget vi kan opretholde.

Desuden forestår der et arbejde med at afklare, hvordan en gymnasieuddannelse kan se ud i lyset af alle de omlægninger, som kandidatreformen indebærer. Der foregår et udredningsarbejde på AU-niveau, fordi uddannelsesudvalget ønsker at opretholde muligheden for at vælge sidefag på tværs af fakulteterne, og der derfor skal være en ensartet struktur for sidefag på alle fakulteter. Ud over det universitetsbrede udredningsarbejde sætter vi gang i en diskussion af uddannelsesstruktur på Arts, som også indbefatter spørgsmålet om, hvordan vi skal håndtere to-fagskandidater.

7. Inddragelse og trivsel

Der bliver – ikke mindst fra studenterside – udtrykt utilfredshed med inddragelsesniveauet. Samtidig gøres der – fra medarbejderside – opmærksom på, at det i den kommende tid, hvor der skal finde et meget stort udviklingsarbejde sted, bliver meget vigtigt at have fokus på trivsel.

Fakultetsledelsens overvejelser

I fakultetsledelsen er vi os pinligt bevidste om de mange udfordringer, der er forbundet med processen. Inden for de vanskelige rammer, som en meget utraditionel reformproces sætter op, har vi lagt os i selen for at skabe så megen inddragelse som overhovedet muligt. Det er derfor, vi har indbudt til åbne informationsmøder og lagt en inddragelsesproces til rette med stor mulighed for at give os feedback i flere omgange.

I fase 2, hvor det vil være muligt at arbejde lidt mere i dybden med den justerede helhedsplan, vil vi også have fokus på at sikre kontakten med de studerende. Derfor har prodekan for uddannelse aftalt med Artsrådet, at der bliver afholdt et åbent dialogmøde for alle interesserede studerende, ligesom der vil blive tale om studenterinddragelse i de strukturdrøftelser, der skal gennemføres.

Overordnet er vi i fakultetsledelsen glade for det store engagement, som også studerende viser, da studenterinput er vigtige for, at vi kan udvikle gode uddannelser til fremtidens studerende. Vi ved, at det er blevet vanskeligere at afse tid til at indgå i studenterpolitisk arbejde, og vi vil gerne kvittere for alt det, der alligevel bliver gjort. Skal vi finde de rigtige løsninger, er det imidlertid vigtigt, at præmisserne for udviklingsarbejdet anerkendes.

Mht. den videre proces konkluderer vi i fakultetsledelsen, at det bedste, vi kan gøre på nuværende tidspunkt, er at fortsætte inddragelsesprocessen med mindre justeringer.

Mht. behovet for at sikre trivsel tager vi i fakultetsledelsen til efterretning, at det skal være et konstant fokuspunkt i den kommende periode.

8. Øvrige refleksioner

Der er en del kommentarer angående det fremtidige arbejde med at ændre uddannelsesstrukturen, som fakultetsledelsen annoncerede som noget, der uddybes i fase 2. Nogle fremhæver, at det er afgørende at beholde projektorienteret forløb, internationale valgfag og tilvalgene på bachelor, men der er også kommentarer, der går i modsat retning, og der peges også på nogle uhensigtsmæssigheder i den eksisterende struktur. Der er således meget forskellige indmeldinger vedrørende de grundlæggende strukturelle spørgsmål.

Vi må i fakultetsledelsen konstatere, at der er ret forskellige synspunkter på disse områder. Vi har derfor genovervejet processen for at komme frem til et forslag til uddannelsesstrukturen. Vi kan se, at det er nødvendigt med mere grundige diskussioner i en bredere kreds, hvis vi skal komme frem til et afbalanceret forsøg på at løse de nuværende strukturproblemer og samtidig tage højde for de rammebetingelser, som kandidatreformen underlægger os. Når et udkast til løsninger foreligger, skal det naturligvis også diskuteres i alle råd og nævnt, og vi planlægger derfor en særlig proces for dette.

Vi kan se, at flere indlæg efterspørger klare rammebetingelser for uddannelsesudviklingen samtidig med, at der er et ønske om, at disse rammebetingelser udvikles i dialog med fagmiljøerne. Det vil vi i fakultetsledelsen imødekomme ved at sørge for, at der for hver udviklingsopgave udarbejdes et kommissorium til den konkrete udviklingsgruppe. Af hensyn til at sikre dialogen foreslår vi, at udformningen af kommissorierne drøftes som led i fase 2. I helhedsplanen fremlægger fakultetsledelsen derfor nogle overordnede rammer for disse kommissorier, men de vil først kunne laves endeligt færdige, når helhedsplanen og uddannelsesstrukturen er endeligt vedtaget.

Endelig noterer vi os, at der efterspørgeres ressourcer til uddannelsesudvikling. Vi er helt enige i dette behov og har vedtaget nogle overordnede ressourcerammer. Hvordan de konkret udmøntes, skal imidlertid besluttes på institutniveau.

9. Reaktionen specifikt vedr. uddannelserne på IKK

I det nedenstående har institut- og studieleder lavet en opsamling på centrale perspektiver fra indmeldinger og dialogen på besøgsrunderne i afdelingerne. Det er selvsagt ikke alle nuancer, der er med her, men alle indmeldinger er læst.

Vi vil gerne endnu en gang takke for de mange indmeldinger. Vi har forsøgt at imødekomme en del i den reviderede helhedsplan, men ikke alle steder har det været muligt. Vi håber, at vi i næste fase, hvor der også bliver mulighed for inddragelse, kan kvalificere planerne yderligere.

Generelt set viser indmeldingerne anerkendelse af fakultetsledelsens arbejde med helhedsplanen og den inddragende proces og en forståelse for den politiske opgave, som er meget vanskelig.

Vi er meget opmærksomme på, at vi skal arbejde med relevant markedsføring af uddannelserne, ligesom der flere steder ønskes dialog med aftagere og studerende om uddannelsernes udvikling for fortsat at have høj kvalitet i uddannelserne.

På et overordnet niveau peger flere desuden på, at man i en så omfattende udviklingsproces også bør undersøge, om man ved en lavere kompleksitet og forandrede formater kan frigøre ressourcer til at udvikle på undervisningsformer.

Sprogmiljøerne: Tysk, Fransk og Spansk

Af tilbagemeldinger og dialog på afdelingen fremgår det, at man overordnet set anerkender problemstillingerne og bakker op om, at der ikke er tale om selektive lukninger. Det fremstår samtidig tydeligt, at udviklingen af tre helt nye uddannelser i Fransk, Tysk og Spansk er en meget krævende opgave, og at der bliver behov for 1) ressourcer til udvikling 2) afklaring af gymnasieområdet og dialog om faglige mindstekrav 3) en tidsplan, samt 4) et kommissorium for udviklingen af uddannelserne.

Ad 1) Der efterspørges ressourcer til professionel facilitering og mulighed for at fast-VIP kan indgå i arbejdsgrupper. IKK afsætter ressourcer til dette i 2025 og lidt mindre i 2026.

Ad 2) Der er et stort behov for afklaring af gymnasieområdet, som alle pt. afventer. Der ønskes også dialog med gymnasiesektoren med henblik på, at tolkningen af mindstekrav bliver mindre stram. SLK-miljøet er optaget af, at aftagerne tydeligt kan se, at vi uddanner kvalificerede undervisere til gymnasier og ungdomsuddannelser.

Ad 3) Vi skal have afklaret, hvornår BA/KA-uddannelserne skal være klar, og der ønskes i næste fase dialog om, hvordan udviklingsprocessen bedst tilrettelægges både tidsligt og indholdsmæssigt.

Ad 4) Kommissorium vil blive udviklet i dialog med afdelingsleder. Kommissorium skal eksempelvis indeholde rammer for indholdsmæssige prioriteringer, uddannelsesstrukturelle forhold, ressourcemæssige rammer og studiemiljømæssige hensyn.

I indmeldingerne er der stærke bekymringer over, at man tager Tysk-, Fransk- og Spansk-sporene ud af Intercultural Studies, da samarbejdet med Engelsk og interkulturel faglighed udfordres. Der udestår derfor en beslutning om, hvorvidt det kunne være muligt at organisere det sådan, at der på KA i Fransk, Tysk og Spansk kan indgå elementer fra Intercultural Studies (Engelsk) i disse. Fakultetsledelsen fastholder dog, at der skal ske en betydelig kompleksitetsreduktion i det videre arbejde. Samtidig er ønskerne om fortsat samarbejde mellem fagmiljøerne Tysk, Fransk, Spansk og Engelsk noteret.

Endelig er der noteret et behov for og et ønske om at indgå i udviklingen af digital kommunikation med henblik på, at de studerende opnår kompetencer i AI literacy og data literacy i bredeste forstand.

Engelsk

På Engelsk tager man den markante BA-dimensionering til efterretning og tager søgemønstrene meget alvorligt. Generelt vil man fortsat gerne udvikle uddannelserne, men i lighed med TYSKROM efterspørges 1) ressourcer til udvikling 2) afklaring af gymnasieområdet og dialog om faglige mindstekrav 3) en tidsplan samt 4) et kommissorium for udviklingen af uddannelser.

Fakultetsledelsens tiltag ligner dermed meget det, vi tænker at gøre ift. TYSKROM (se ovenfor). Der skal samtidig udvikles en tidsplan, der tilrettelægges efter fagmiljøernes behov og ressourcer.

Der er indkommet en indmelding, der vedrører tilvalget i strategisk kommunikation, der ligesom ovenfor blandt andet markerer ønsker om fortsat samarbejde med Tysk, Fransk og Spansk.

Nordisk

Fagmiljøet noterer en markant dimensionering af uddannelsen men accepterer betragtningerne om søgemønstre. Udviklingen af uddannelsen skal på den ene side tage højde for en stærk og nødvendig fagtradition for at uddanne danskundervisere og på den anden side fastholde målretningen af faget til kandidater, der søger andre professioner i retning af et bredere kultur- og kommunikationsarbejdsmarked.

I afdelingen har man udviklet tilvalget i begivenhedskultur og er bekymrede over, at en strukturreform på tilvalgsområdet kan have den konsekvens, at særlige fagligheder her forsvinder.

Der er noteret mange argumenter imod en omlægning af Oplevelsesøkonomi til 75 ECTS/EKA. Argumenterne omhandler blandt andet, at det er vanskeligt at omlægge en uddannelse, der ikke har en underliggende BA, og hvor rekrutteringsgrundlaget er både bachelorer fra universitet og fra professionshøjskoler. Derudover er et argument imod omlægning, at det kan blive vanskeligt at opretholde den relevante tværfaglighed mellem BSS og Arts. Af indmeldingen om national koordinering fremgår det, at fakultetsledelsen trods disse argumenter og i forhold til de vanskelige rammer, den nationale koordinering opstiller, vurderer, at det er nødvendigt at omlægge uddannelsen.

De æstetiske fag

Der er noteret en udbredt modstand mod at lukke de eksisterende 6 KA-uddannelser og bygge 2-3 nye. Bekymringerne går især på tabet af *brand* og genkendelighed for studerende, aftagere og fonde, samt ph.d.-rekruttering. Omvendt er der overordnet set en accept af, at kandidatuddannelsernes nuværende størrelser betyder, at en markant udvikling er påkrævet. Der er fremsendt en model, hvor man fastholder brands, men laver en klar gennemgående fællesfaglig æstetisk profil.

I forslaget er der tale om en model, hvor man i tillæg til bevarelsen af særfaglighederne som selvstændige uddannelser ønsker at udvikle fælles discipliner med en særlig æstetisk profilering. Fakultetsledelsen markerer i helhedsplanen, at man ønsker at undersøge denne model og i dialog med afdelingsledere og under hensyntagen til de samlede institutbalancer udarbejder et kommissorium, der sikrer den nødvendige bæredygtighed og faglige udvikling.

Lingvistik og kognitionsvidenskab

I forhold til Lingvistik markerer indmeldingerne, at der allerede er en betydelig udvikling af fagligheden i gang rettet mod integration af teknologi, men i tæt kobling til Language Science. Dette arbejde synes muligt at fortsætte.

Der er markante indvendinger mod at forkorte Kognitionsvidenskab, herunder at uddannelsen er ny, og at man har brug for projektorienteret forløb for at sikre adgangen til et danske arbejdsmarked.

Medievidenskab, Journalistik, Informationsvidenskab og Digital Design

På afdelingerne på Katrinebjerg argumenterer man for, at det vil være meget risikabelt at omlægge uddannelserne til 75 ECTS. Det viser sig, at det pga. den nationale koordinering ikke bliver muligt at omlægge Informationsvidenskab og Medievidenskab, og at mulighedsrummet for omlægning generelt er begrænset. I forlængelse heraf ønsker fakultetsledelsen at omlægge Digital Design for at opfylde de krav, der er pålagt instituttet om at udvikle uddannelser også i et kort "75 ECTS"-format.

På Journalistik (cand.public) er man åben for afsøgning af et 75 ECTS format eller EKA muligheden. På baggrund af eksisterende erfaringer, samarbejdet mellem Medievidenskab, DMJX og BSS og samarbejder med erhvervsliv og eksterne parter i øvrigt går fakultetsledelsen i helhedsplanen videre med denne plan.

Erasmus Mundus

På instituttet har vi to Erasmus mundus-uddannelser. En i Journalism og en i Children's Literature, Media and Cultural Entrepreneurship. Begge repræsenterer stærke internationale brands, og man bemærker i indmeldingerne, at det forekommer uheldigt, hvis disse pladser tæller med i den procentdel for omlægning, som instituttet skal efterkomme. Det er desværre ikke fakultetsledelsen, men styrelsen, der træffer disse beslutninger.

Som det fremgår af helhedsplanen, har dekanatet fået skriftlig besked fra ministeriet om at pladserne tæller med i omlægningsregnestykket. Derfor er det i forslaget til en ny helhedsplan foreslået, at vi må opsige samarbejdsaftalen om Children's Literature, Media and Cultural Entrepreneurship, ved udgangen af aftaleperioden pga. af den relativt lille andel af ECTS, som AU pt har.

10. Reaktioner specifikt vedr. uddannelserne på IKS

Dette er ledelsens første læsning af indmeldingerne, der berører IKS. Der har været en grundig læsning og drøftelse af indmeldingerne både i fakultetsledelsen og institutledelsen, og de har ført til en række signifikante ændringer i instituttets helhedsplan.

Generelle indmeldinger

Institutforum på IKS har indsendt en fælles indmelding, som kommer med forslag til, hvordan processen kan tage højde for, hvordan det er at være medarbejder i en tid med store forandringer og omlægninger af uddannelser. Derudover påpeger indmeldingen på en række forudsætninger for at lykkes med de ændringer, der bliver foreslået, og det understreges også, at udmeldingen i høj grad rammer internationale uddannelser og internationalisering hårdt.

- I den nye udmelding fra IKS bibeholdes Human Security og European Studies som engelsksprogede uddannelser, derudover arbejdes der med at opretholde sprogkompetencer gennem fire sprogindgange til områdestudier (i hhv. Arabisk, Japansk, Kinesisk og Russisk) på BA-niveau.
- Der er i kommunikations- og procesplanen for fase to fokus på en mere direkte inddragelse af medarbejderne på de forskellige vidensområder og det konkrete arbejde, der skal ske i denne fase.

Derudover er der på tværs af indmeldingerne en klar tilbagemelding omkring voldsomheden i at skulle om- og nytænke så mange fagligheder, kombineret med en stor villighed til at indgå i konstruktivt samarbejde omkring udviklingen af det fremtidige uddannelseslandskab.

Sociale studier/Sprog og områdestudier

På IKS vedrører indmeldingerne i høj grad spørgsmålet om sprogkompetencer, der ses som et væsentligt element i mange af instituttets uddannelser. Dette afspejler også, at den første plan placerede den største omlægning inden for netop dette område. På baggrund af indmeldingerne foreslår vi at omtænke de faglige kompetencer, som har ligget i de sprogbaseerede områdestudier til to nye BA-uddannelser i stedet for én. Det foreslås nu, at vi fra d. 7. november til den 20. december afsøger om følgende model er mulig:

- Der etableres en BA i Globale Studier, som giver retskrav til Internationale studier. Der vil være tale om en helt ny BA uden sprogkrav. Her bliver opgaven frem mod næste deadline at få udviklet, hvordan en sådan BA kan se ud.
- Samtidig etableres 4 BA'er i områdestudier med hver sin sprogindgang (Arabisk, Kinesisk, Japansk eller Russisk), men med én fælles rammestudieordning. De fire BA-uddannelser vil alle få retskrav til Internationale Studier.

I forhold til Antropologi er der kommet klare indmeldinger omkring udfordringerne i at forkorte KA-uddannelsen i Antropologi til 75 ECTS. Og også en klar indmelding om-

kring styrkerne ved Human Security, og hvorfor det vil være vigtigt at bibeholde denne uddannelse. Derudover er der kommet en række indmeldinger omkring muligheder for – og faglige perspektiver i – at udvikle nye uddannelser på tværs af IKS. I den nye plan kommer der et forslag om at bevare og nyudvikle Human Security under inddragelse af vidensområder fra Sustainable Heritage Management og i retning af en tydelig profilering inden for emnerne konflikt, miljøproblematikker og bæredygtighed.

Der er også kommet indmeldinger, der beskriver perspektiverne i at videreudvikle både BA- og KA-uddannelser på IKS i forhold til globale og internationale perspektiver.

Historie og Filosofi

Der har været en lang række indmeldinger fra studerende fra Sustainable Heritage Management, som understreger uddannelsens faglige styrker og det tab, som en lukning af uddannelsen vil medføre i forhold til fagligheder og værdien af et unikt, internationalt og tværfagligt uddannelsesudbud. Indmeldingerne peger bl.a. også på det brede arbejdsmarked, som uddannelsen uddanner til. Det samme giver underviserne på uddannelsen udtryk for.

Vi anerkender fuldt ud de stærke fagligheder, der indgår i SHM og de vigtige faglige kompetencer, de studerende opnår gennem uddannelsen. Da vi desværre ikke kan fastholde alle de KA-uddannelser, vi har i dag, på grund af faldende KA-optag, foreslår vi, som nævnt med den nye plan, at vidensområdet omkring bæredygtighed indgår i en faglig videreudvikling af Human Security.

Det vil samtidig betyde, at der fortsat kan arbejdes med at lave et stærkt, internationalt studiemiljø på Moesgaard Campus. På baggrund af indmeldingerne vil vidensområdet inden for kulturarv også blive gentænkt både på tværs af Arts og inden for rammerne af kandidatuddannelsen i Arkæologi (jf. nedenfor).

I forhold til vidensområderne bag Klassisk Filologi (BA og KA) og Klassisk Arkæologi (BA) har indmeldingerne peget på muligheden for at udvikle en ny BA i Klassiske Studier. Der har været flere klare indmeldinger omkring styrken og bredden i fagfeltet generelt på tværs af IKS og et ønske om at afsøge og udvikle måder at styrke samarbejdet på tværs af de uddannelser og enheder, der har fokus på antikken, herunder også Antikmuseet. Med den nye plan gribes dette input, og vi sætter dette afsøgningsarbejde i gang.

Inden for KA-uddannelsen i Arkæologi bliver der som allerede nævnt en opgave med at indtænke vidensområdet kulturarv som en del af uddannelsen.

Der har også været indmeldinger, som efterlyser muligheden for at afsøge potentialerne i uddannelser inden for kulturarv på tværs af IKS og IKK. Der vil blive arbejdet videre med dette efter, at KA-landskabet er lagt i foråret 2025.

På baggrund af de mange indmeldinger om vanskelighederne forbundet med en sammenlægning af Filosofi og Idehistorie har vi brug for at genoverveje mulighederne med fagmiljøet. Vi må fastholde, at det skal afsøges, i hvor høj grad kandidatuddannelser i Filosofi og Idehistorie kan videreudvikles inden for mulighederne samlæsning, sammenlægning eller lukning. Disse modeller vil blive afsøgt i samarbejde med fagmiljøet i perioden d. 7. november til den 20. december. Der foreslås en mindre reduktion af bachelorpladser, som tager højde for de seneste års lidt lavere søgning til særligt Idehistorie. Der vil fortsat også skulle være en høj grad af sammenlæsning mellem BA i Filosofi og BA i Idehistorie.

I den næste fase bliver det afsøgt, om det er muligt at opretholde en KA i Idehistorie gennem en høj grad af sammenlæsning med Filosofi, eller om der er andre alternativer. Den høje grad af sammenlæsning vil også gælde for BA-uddannelserne i Filosofi og Idehistorie.

Teologi og Religion

Her har indmeldingerne primært handlet om udfordringerne ved at nedlægge BA og KA i Arabisk- og Islamstudier. I den nye plan tænkes arabisk-fagligheden ind i områdestudier, og islam-fagligheden ind i Religionsvidenskab.

Religionsvidenskab skal afsøge mulighederne for, at KA-uddannelsen, som i dag har lav søgning, kan gøres mere åben for ansøgere, der ikke kommer med en BA i Religionsvidenskab. Teologi vil på sigt skulle omlægges til fælles BA-struktur.

11. Reaktioner specifikt vedr. uddannelserne på DPU

DPU's institutledelses forslag til instituttets fremtidige uddannelseslandskab er begrundet i regeringens krav om omlægning af 36 % af studiepladserne til 75 ECTS eller erhvervskandidatforløb og fakultetets principper, som er udtrykt i helhedsplanen, om bl.a. sikring af forskningsbasering og bæredygtighed i forhold til faglighed, studiemiljø, søgning, økonomi, administration og dimittendledighed. Dertil kommer DPU's institutspecifikke overvejelser om bl.a. instituttets strategiske position som nationalt forsknings- og uddannelsesinstitut inden for pædagogik og uddannelse samt de skærpede krav til bæredygtighed, der følger af behovet for udbud på to campi.

Ændrede politiske forudsætninger

Siden fakultetet sendte sin helhedsplan til drøftelse og kommentering blandt medarbejderne i fase 1 har følgende forudsætninger ændret sig:

- Som led i den nationale koordinering af omlægning har fakultetet fået udmeldt et nyt beregningsgrundlag for omlægning af studiepladserne, som for DPU's vedkommende reducerer instituttets baseline fra 766 til 684 pladser.
- Der er udbredt tvivl om, hvorvidt erhvervskandidatuddannelser vil være realiserbare.
- Regeringen har offentliggjort sit udspil til reform af professionsuddannelserne, som indeholder forslag om introduktion af 1-årige professionsmasteruddannelser, forkortelse af professionsbacheloruddannelserne, gratis EVU til professionsbachelor og uddannelsesspecifik dimensionering, herunder formentlig af det pædagogisk-psykologiske område.

Medarbejderinput til fase 1

I tillæg til disse ændrede forudsætninger har Institutledelsen som led i fase 1 taget bestik af de mange input i form af kommentarer og overvejelser fra medarbejdere, afdelinger og fagmiljøer samt kollegiale organer og Studienævnet.

Da disse inputs har forskelligartet fokus og karakter, yder sammenfatningen ikke hvert enkelt bidrag retfærdighed men skal ses som udtryk for en bestræbelse på at tage højde for hovedkommentarer på tværs af DPU.

Institutledelsen er opmærksom på, at det for medarbejderne naturligvis har været vanskeligt at formulere konkrete bud på et nyt, samlet uddannelseslandskab, men at bidragene på trods af dette er illustrative i forhold til, hvilke principper der lægges vægt på. Eksempelvis har Studienævnet foreslået en række overgribende principper for udformning af kandidatlandskabet, herunder behovet for at balancere udviklingen af nye uddannelser med eksisterende, velfungerende uddannelser, samt understreget de helt nødvendige hensyn til forskningsbasering, inddragelse og kompetenceudvik-

ling af medarbejderne og bibeholdelse af den høje kvalitet i uddannelsessupporten. Dertil skal lægges, at flere fagmiljøer er fremkommet med forslag til nye, 75 ECTS-uddannelser, der både trækker på instituttets styrkepositioner, og som adresserer samfundsmæssige udfordringer og arbejdsmarkedsbehov.

Flere fagmiljøer og medarbejdere er også kommet med overvejelser vedrørende muligheder for sammenlægninger, som er indtænkt i forslaget til DPU's fremtidige uddannelseslandskab. Det bemærkes desuden, at udviklingen af det nye kandidatlandskab vil være meget ressourcekrævende, og det påpeges, at der er behov for opmærksomhed på kompetenceudvikling af medarbejdere, hvis deres nuværende uddannelsesområder ændres eller bortfalder. Institutledelsen er opmærksom på disse forhold, som forventes adresseret i fase 3 af drøftelsen af helhedsplanen. Institutledelsen har i forlængelse heraf desuden iagttaget følgende:

- Vigtigheden af, at fastholde eventuelle sammenlagte uddannelsers relevans og genkendelighed for ansøgere, studerende og aftarere.
- Behovet for at afbalancere økonomisk bæredygtighed med det forhold, at DPU's mindre kandidatuddannelser generelt præsterer godt på parametre som beskæftigelse og trivsel.
- Opmærksomhed på, at en reduktion af professionsbacheloruddannelsernes længde og teoretiske fundament kan vanskeliggøre særligt pædagogers muligheder for at gennemføre kondenserede 75 ECTS-forløb.
- Bekymring for, at professionsmasteruddannelser og gratis EVU vil underminere DPU's udbud af professionelle masteruddannelser, men forsigtig optimisme mhp. potentialet for at etablere nye 75 ECTS-forløb, som kan involvere undervisningskræfter på tværs af DPU's faglige miljøer og adressere væsentlige samfundsudfordringer og arbejdsmarkedsbehov.
- Opmærksomhed på muligheden for at anvende samlæsning fremfor sammenlægning, hvis dette vurderes bedre at muliggøre bevarelsen af eksisterende uddannelser og/eller faglige perspektiver. I forlængelse heraf har studienævnet gjort gældende, at der ved påtænkte sammenlægninger er behov for tidlig inddragelse af miljøerne, før der træffes endelig beslutning. Institutledelsen anerkender vigtigheden af dette og vil inddrage i det omfang, den politiske og interne fakultetsproces give mulighed herfor.